

Звіт
про наукову роботу
кафедри фізичної культури та основ здоров'я
за 2021 р.

1. Кафедральна тема: Психолого-педагогічні основи формування фізичного, морального та соціального здоров'я учнівської та студентської молоді засобами фізичної культури.

Науковий керівник: Курнишев Юрій Альбертович, кандидат педагогічних наук, доцент.

Термін виконання теми: 01.01.2019 р. – 31.12.2023 р.

Кількість виконавців: 16 (2 доктора наук, 9 кандидатів наук, 2 заслужені тренери України, 1 викладач, 2 асистента)

Список виконавців:

№ з/п	Прізвище, ініціали	Посада, вчене звання	Наукова ступінь	Навантаження		Позначка про виконання
				Навчальне	II полов. дня	
	Основний склад:					
1.	Мосейчук Ю.Ю.	професор	д-р пед. н..			
2.	Мороз О.О.	доцент	к. н. фіз. вих.			
3.	Киселиця О.М.	доцент	к. пед. н.			
4.	Курнишев Ю.А.	доцент	к. пед. н.			
5.	Васкан І.Г.	доцент	к. пед. н.			
6.	Ячнюк М.Ю.	доцент	к. н. фіз. вих.			
7.	Мужичок В.О.	доцент	к. пед. н.			
8.	Гауряк О.Д.	доцента	к. пед. н.			
9.	Дарійчук С.В.	асистент	к. пед. н.			
10.	Кошура А.В.	асистент	к. пед. н.			
11.	Прекурат О.Т.	ст. викладач	заслужений тренер України			
12.	Вілігорський О.М.	ст. викладач	заслужений тренер України			
13.	Медвідь А.М.	викладач				
14.	Єремія Я.І.	асистент				
15.	Байдюк М.Ю.	асистент				
16.	Христич Т.М.	професор	д-р. мед. н.			

1. Наукові результати отримані при виконанні теми у звітному році (до 2 стор.)

Науково-дослідна робота кафедри спрямована на визначення та обґрунтування наукових підходів до удосконалення психолого-педагогічних основ формування фізичного, морального та соціального здоров'я учнівської та студентської молоді засобами фізичної культури.

Проведений аналіз дає підстави вважати:

по-перше, проблема формування здорового способу життя серед молоді залишається актуальною і вимагає негайного вирішення засобами освіти;

по-друге, для вирішення даної проблеми необхідно залучати якомога більше фахівців і часу навчального процесу;

по-третє, ця проблема повинна цікавити і турбувати не тільки фахівців і викладачів, але й саму молоду людину у першу чергу.

Серед ключових соціальних проблем, яким не надається відповідна увага на державному рівні - низька культура здоров'я населення і повільне реформування освіти у напрямку гуманістичного вектору. Одним із засобів пропаганди культури здоров'я можуть служити мистецтво і спорт, хоча цього недостатньо. У цьому плані важливим є реформування педагогічного процесу, спрямованого на забезпечення здоров'язберігаючої освіти; визнання освіти основним суспільним механізмом, що сприяє суспільній безпеці і розвитку здорового суспільства.

Розвиток особистості заради здоров'я є стратегією збільшення можливостей людей щодо сприятливого вибору щодо здоров'я.

Для цього необхідно: створити державну програму з вивчення стану здоров'я населення; відновити державний пріоритетний вплив на розвиток фізичної культури і виховання; долучити до інтегрального індикатору прогресу українського суспільства стандарт здорового способу життя.

У сучасній Україні сформувалася тенденція інтеграції в одну освітню галузь «здоров'я і фізична культура» таких предметів навчального плану, як «основи здоров'я», «фізична культура», «основи безпеки життєдіяльності», «валеологія», що є однією із позитивних педагогічних умов формування культури здоров'я учнів.

Викладачі кафедри стали учасниками проекту прикладного дослідження на тему «Психолого-педагогічні засади підготовки майбутніх учителів фізичної культури до соціально-оздоровчої роботи».

Професором Мосейчуком Ю.Ю. обґрунтовано систему формування культури здоров'я майбутніх учителів фізичної культури у процесі неперервної професійної підготовки.

Доцентом Мороз О.О. розроблені методики та програма для корекції маси тіла жінок, визначені основні причини порушення маси тіла жінок, досліджувала склад та масу тіла жінок в динаміці занять оздоровчим фітнесом.

Доцент Курнишев Ю.А.. визначав стан проблеми в теорії і практиці реалізації здоров'язбережувальних педагогічних технологій в сучасній освіті. На основі аналізу освітніх технологій розробив і впроваджував в навчальний процес модель педагогічної здоров'язбережувальної технології в системі професійної підготовки майбутнього вчителя та визначено критерії (мотиваційний, когнітивно-пізнавальний, фізкультурно-оздоровчий, рефлексивно-корегувальний) і рівневі показники сформованості готовності до здоров'язбереження, а також педагогічні умови професійного саморозвитку майбутніх учителів фізичної культури

Доцент Гауряк О.Д. досліджувала теоретичні та прикладні засади фізичного виховання особистості у спадщині видатного педагога Григорія Ващенка, розглянуті провідні засоби фізичного виховання у педагогічній спадщині видатного українського педагога: руханка, гра та заняття спортом. Проаналізовано запропоновані педагогом види руханки (індивідуальну гімнастику, ранкову гімнастику, дихальну гімнастику, плавання та купання), які розвивають силу м'язів і спритність та позитивно впливають на здоров'я, визначена їх роль у формуванні особистості дитини. З'ясовано місце ігор у фізичному розвитку дітей та молоді у розумінні Г.Ващенка. Висвітлено ставлення Г.Ващенка до занять спортом у контексті фізичного виховання дітей та молоді.

Доцент Васкан І.Г. визначав ефективність реалізації особистісно-орієнтованих шляхів через модель розвитку рухової активності учнів у позаурочних формах фізичної культури на основі мотиваційно-ціннісних чинників і морфо-функціональних особливостей підлітків.

Дарійчук С.В. Представив практичні рекомендації щодо ефективної роботи популяризації фізичної активності, занять спортом, пропаганді здорового способу життя, залучення до систематичних занять фізичними вправами, іграми, фітнесом у засобах масової інформації. Запропонував систему заходів для формування знань і відповідального ставлення до фізичної культури і спорту в родині, бесіди на фізкультурно-оздоровчу тематику, перегляд спортивних каналів, вболівання за улюблені види спорту; колективне виконання ранкової гімнастики, спільне відвідування занять у спортивних секціях і гуртках, фітнес-клубах, масових фізкультурно-оздоровчих заходів, рекреаційно-дозвіллевої діяльності, проведення шкільних конференцій; спорт та здоровий спосіб життя як тема передач, роликів на шкільному телебаченні та радіо;

Доцент Кошура А.В. досліджував та вивчав основні принципи розвитку фізичного виховання в освітній системі Польщі протягом XX – XXI століття.

2. Досягнення провідних наукових шкіл за звітний рік (до 1 стор.)

3. Перелік (вказати конкретні назви):

захищених дисертацій співробітниками і аспірантами – 1 ;
виготовлених макетів приладів - ,
створених нових методик - ,
технологій - ,
експериментальних зразків матеріалів - ;
виставкових експонатів - ,
та ін.

4. Інші форми наукової діяльності

Викладачі кафедри кандидат педагогічних наук, асистент Кошура А.В. та асистент Байдюк М.Ю. є співвиконавцями наукової теми МОН України «Інноваційна модель реалізації та формування патріотизму дітей засобами олімпійської освіти».

5. Міжнародне наукове та науково-технічне співробітництво

У рамках міжнародної співпраці, як важливий елемент євроінтеграційної політики, кафедра підтримує взаємостосунки з факультетом фізичного виховання та спорту Ясського університету «Alexandru Ioan-Cuza University» (Румунія), Вищою школою суспільних та технічних наук м. Радом, Сучавського університету «Штефана чел Маре», та Вищою лінгвістичною школою (ВЛШ) м. Ченстохова (Польща).

Викладачами кафедри згідно плану підвищення кваліфікації пройшли міжнародне наукове стажування (у обсязі 180 год./ 6 кредитів) в Ясському університеті «Alexandru Ioan-Cuza University» (Мосейчук Ю.Ю., Мороз О.О., Медвідь А.М., Кошура А.В., Прекурат О.Т., Ячнюк М.Ю., Васкан І.Г., Вілігорський О.М., Мужичок В.О.).

6. Конференції, семінари

Викладачі кафедри взяли участь в проведенні на факультеті фізичної культури та здоров'я людини III Міжнародної наукової конференції «Фізична культура і спорт: досвід та перспективи» яка відбулася 8 - 9 квітня 2021 року. Де Мосейчук Ю. Ю. – член організаційно-редакційного комітету.

На конференції обговорювалися актуальні питання з проблем сучасного фізичного виховання, спорту та здоров'я людини, а також значення та актуальність підготовки фахівців з фізичного виховання, спорту та здоров'я людини для вирішення медико-соціальних проблем сучасного суспільства.

На підставі проведеного аналізу основних положень Закону України «Про фізичну культуру» з редакцією від 16.02.2018 р., Постанови Верховної Ради України від 19.10.2016 № 1695-VIII «Про забезпечення сталого розвитку сфери фізичної культури і спорту в Україні в умовах децентралізації влади» та Указу Президента України № 42/2016 «Про Національну стратегію з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність - здоровий спосіб

життя - здорова нація», інших урядових документів, де фізичне виховання студентів представлено одним з головних напрямів впровадження фізичної культури серед студентської молоді, органічною частиною загального виховання студентів, покликаною забезпечити розвиток фізичних, морально-вольових, розумових здібностей і професійно-прикладних навичок, учасниками конференції визнано, що вдосконалення системи фізичної культури, спорту, ерготерапії у вищій школі наразі є актуальною проблемою. В Україні на державному рівні сформульовано конкретні вимоги до фізичної підготовленості студентської молоді у формі Державних тестів і нормативів оцінки фізичної підготовленості населення України.

Викладачі кафедри прийняли участь у таких конференціях:

III Міжнародної наукової конференції студентів та молодих вчених «Фізична культура і спорт: досвід та перспективи» 8 - 9 квітня 2021 року; XXI міжнародна науково-практична конференція молодих учених «Сучасні проблеми фізичного виховання і спорту різних груп населення» 27-28 жовтня 2021 року м. Суми; V Міжнародна науково-практична конференція «Фізична активність і якість життя людини» 8–10 червня 2021 р. м. Луцьк; 2nd International On-line Scientific Conference «Topical issues of society development in the turbulence conditions» Bratislava, Slovakia; I Міжнародної науково-практичної конференції «Modern science: concepts, theories and methods of basic and applied research», що проводилася 25 червня 2021 року ГО «Європейська наукова платформа» (Вінниця, Україна) та ТОВ «International Centre Corporative Management» (Відень, Австрія); 7th International Conference of the Universitaria Consortium In Physical Education, Sports and Physiotherapy 12th to 13th November 2021. Iasi, Romania.

Відповідно до листа-прохання (№92 від 22.09.2021 р.) від директора центру професійного розвитку педагогічних працівників Вижницької міської ради Олексія Борсука. 13.10.2021 року о 14:00 проведено методичну он-лайн зустріч на тему «Методика проведення дистанційного уроку фізичної культури в 1-11 класах. Алгоритм дій учителя, якщо необхідно надати методичну допомогу учневі під час дистанційного уроку» для вчителів фізичної культури закладів загальної середньої освіти Вижницької, Вашківецької, Банилівської, Берегометської територіальних громад.

Викладачами кафедри видано та опубліковано:

- 3 посібники;
- 1 монографії (закордонна);
- 1 розділ закордонної монографії
- 2 статті що входять до науково-метричних баз даних Scopus;
- 17 статей що входять до науково-метричних баз даних Index Copernicus;
- 4 статей що входять до Українських фахових видань. (Категорія Б);
- 40 публікацій (з них 34 в українських виданнях та 6 закордонних).

7. Інтелектуальна власність.

Кількість отриманих свідоцтв про реєстрацію авторських прав – 9, авторів: професор Мосейчук Ю.Ю., доцент Васкан І.Г., доцента Кошура А.В., доцент Мороз О.О., асистент Байдюк М.Ю.

8. Матеріали для реклами досягнень підрозділу

9. Студентська наукова робота

На кафедрі працюють чотири студентських наукові гуртки:

1. «Впровадження здоров'язбережувальних технологій у навчальному процесі ЗНЗ» – керівники Мосейчук Ю.Ю. та Байдюк М. Ю.
2. «Впровадження здоров'язбережувальних технологій у навчальний процес засобами фітнесу» – керівник Мороз О.О., Єремія Я.І.
3. «Актуальні проблеми теорії і методики фізичного виховання» – керівник Курнишев Ю. А.
4. . «Оздоровчо-рекреаційна рухова активність студентської молоді». – керівник Ячнюк М.Ю.;

Студенти кафедри, під науковим керівництвом викладачів взяли участь у III Міжнародній науково-практичній конференції студентів та молодих вчених «Фізична культура і спорт: досвід та перспективи».

Традиційно взяли участь в щорічній студентській науковій конференції, яку проводить факультет фізичної культури та здоров'я людини Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. За результатами року опубліковано 24 студентських робіт.

Студенти під керівництвом викладачів кафедри прийняли участь у I турі «Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з спеціальності». У конкурсі прийняло 12 студентів 2-5 курсу спеціальності «Середня освіта (фізична культура)». За результатами роботи комісії вибрані 3 найкращі роботи які рекомендовані для участі у II етапі «Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей у 2021/2022 н.р. («Фізична культура і спорт») в місті Києві, а саме:

– Турченяк Станіслава Анатоліївна (505 група), «Порівняльний аналіз показників розумової працездатності старшокласників з різною руховою активністю» – науковий керівник доцент Гауряк О.Д.;

– Микитюк Олеся Степанівна (405 група), «Ефективність впливу занять «strong by zumba» на фізичний стан старшокласниць» – науковий керівник доцент Мороз О.О.;

– Мікул Марія Миколаївна (505 група), «Формування професійного іміджу майбутнього вчителя фізичної культури – науковий керівник доцент Киселиця О.М.

В.о. завідувача кафедри фізичної культури
та основ здоров'я, доцент

Олена МОРОЗ